Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудня.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої" і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цїлий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Нові причинки до нашої полїтики.

VIII.

Як ми то вже попереду згадали, не говорить пос. Романчук вже в своїм отвертім письмі о помиреню партий, лиш о консолїдациї Русинів; він попустив вже отже в своїй теоретичній полїтицї о один голос низше, але все ще держить ся того, що до тої консолїдациї треба втягати всї партиї. Але й в тій консолїдациї стали єму на перешкодї обі ті партиї, котрі він хотїв помирити з партиєю народною. Він каже: „Скорії консолїдациї перешкодили на з'їздї мужів довіря старо-Русини (хотя перше три, чи властиво навіть, чотири з їх послів і визначні люди з краю на мій проєкт згодили ся), а в місяць пізнїйше і коломийскі радикали, уражені в своїй амбіциї тим, що спомежи чотирох — о скілько знаю — тамошних членів їх партиї лише два були запрошені на з'їзд, хотя се пропорция для них кориснїйша як у инших партий".

Дивна річ, що коли пос. Романчукови ставали на перешкодї в переведеню єго пляну як-раз ті, котрих він втягав до своєї акциї, він все-таки не хоче вірити в безхосенність своєї роботи і думає, що єму не удало ся лиш „скоро" перевести ту консолїдацию; очевидно каже догадувати ся, що поволи він єї таки переведе. Побачимо.

З повисшого видимо дальше, в чім головна хиба полїтики пос. Романчука. Ми вже кілька разів виказали, що він не числить ся в нїй з фактичним станом річий; до сего приходить ще й другий момент: нїякий полїтик в сьвітї не числить неозначеними числами, а пос. Романчук не знає навіть, кілько людий з „старої партиї" згодило ся первістно на єго проєкт. Кілько отже: трох чи чотирох? На то хиба відповідь: властиво трох, а невластиво чотирох. І на такій то рахубі опирає ся відтак дальшу акцию полїтичну! Подібно має ся річ і з радикалами; і тут не знав пос. Романчук, з кілько людьми він має до дїла, вибирав собі тих, що єму сподобали ся, а відтак жалує ся на цїлу партию і на личну амбіцию.

Цїла хиба, чи радше сказавши, нетакт полїтичний в цїлій акциї помиреня партий і консолїдациї Русинів був в тім, що пос. Романчук робив все потайком і поза плечима партий. Народовцїв, легенько сказавши, добродушних удалось єму заскочити і обманути, але не так „стару партию" і радикалів. Репрезентанти сих двох партий пристали вправдї на ролю, яку їм визначив пос. Романчук, але придержуючись карности партийної піддали ся воли своїх партий і відступили від дальшої акциї. На тім і закінчила ся акция помиреня партий і консолїдациї Русинів а ми переконані, що на тій основі, на якій она розпочала ся, не доведе ся до кінця анї скоро анї поволи.

Трудно вводити більшої запутанини в понятях і заколоту у внутрішний нашій роботї, як ті, які вводить пос. Романчук в слїдуючім уступї. Він нарікає на то, що кожда партия хоче використати ситуацию для себе і каже: „Найгірше на таким маневрованю може вийти стара партия. Се здає ся певним, що москвофільство, яке єсть серед неї, і в будучности нїяке австрийске правительство не буде толерувати, як робило деколи в минувшости, і що дальша борба партийна особливо на шкоду старої партиї вийти мусить".— Що се значить? Очевидно якась нова теория. Пос. Романчук признає, що серед старої партиї єсть москвофільство, але не признає, що она єсть москвофільскою. Ну, хиба то якась партия в партиї? Коли так, то якось дивно і не понятно, длячого та партия в партиї держить ся так сильно, що не лиш не хоче одна від другої відлучити ся, але навіть нїхто, крім пос. Романчука і кількох єго теперішних прихильників не може доглянути якоїсь ріжницї сих двох партий, що становлять одну цїлість. Не вже-ж, коли стара партия, хоч посеред неї єсть москвофільство, не єсть москвофільскою, може так само і народна партия, хоч посеред неї єсть народовство, не єсть народною, а так само партия радикальна, хоч посеред неї єсть радикалїзм, не єсть радикальною. Видко, стрічаємо ся тут з новою теориєю о партиях полїтичних, якої ще не знає цїла Европа. Повинна би хиба піти до нас на науку. Однакож на таку нову, доси ще нечувану теорию нїхто не згодить ся, бо кожда партия позістане такою, як єсть то, що серед неї проявляє ся. Отже і стара партия не перестане бути москвофільскою, хиба що стане на рускім ґрунтї национальним і зробить ся рускою. Поки що нам видить ся, що пос. Романчук за надто вірить в силу своїх слів, коли думає, що зможе єї навернути на правдиву народну дорогу. Єму не удасть ся то навіть тим пострахом, що австрийске правительство не буде толерувати москвофільскої партиї, як то робило деколи в минувшости. Сим він хиба хоче лиш показати москвофільскій партиї, як она має ратувати свою екзистенцию. Звістно прецї загально і того хотїли народовцї раз на все позбути ся за всяку цїну, які тяжкі удари спадали на рускій нарід як-раз через

Сльози сьв. Лаврентия.

(Конець.)

День 10 серпня не одинокий в році, в котрім рісно спадають звізди або сьвітові луски з неба, а громада звізд Персей не одиноким місцем, з котрого летять ті луски. Єсть їх ще більше а до найцїкавійших належать ті, що спадають в падолистї. В тім місяци видко то з'явище два рази, раз від 12 до 14, а другий раз від 27 до 29 падолиста. Коли славний, нїмецкий учений, Александер Гумбольд в 1799 р. перебував в американьских горах Андах, видїв там в ночи з дня 12 падолиста, як спадали ті звізди так рісно, як би огнистий дощ. Таке саме з'явище повторило ся опісля в 1833 р. в північній Америцї, а наконець третий раз в 1866 р. Із сего видимо, що спадаючі звізди з днів 12 до 14 падолиста показують ся рісно лиш що 33 лїт; слїдуюче з'явище припаде отже на той сам час в 1899 р. Анґлїйский учений Нютон доказав, що ті звізди спадають з того місця на небі, де єсть громада звізд звана лев і від того то називаємо ті спадаючі звізди „леонїдами". З'явище се звістне також вже від давна, бо ще від 902 року, а що оно показує ся добре лиш що 33 лїт, то учені вдогадують ся, що ті частинки, в котрі розсипала ся в сїм місци якась комета, не заповнили ще однаково густо цїлої дороги тої комети, лиш суть розсїяні дуже густо в однім єї місци і сунуть ся по нїй. Що 33 лїт стрічає ся земля в своїй дорозї з ними, а тогди часть їх дїстає ся в наш воздух і они спадають на землю. Тим і відріжняють ся они від сльоз сьв. Лаврентия, котрі вже досить рівномірно розсипані по всїй дорозї. З того можна дальше вносити, що серпневі спадаючі звізди або персеїди суть далеко старші, як леонїди. В сїм з'явищи єсть ще й то цїкаве, що в 1866 р. відкрито на тій самій дорозї, по котрій посувають ся леонїди, якусь комету; можна отже здогадувати ся, що тут розсипала ся ще лиш часть комети в дрібні луски, а друга часть все ще кружить дальше яко комета.

Але найцїкавійші зі всїх спадаючих звізд то — ті, що злїтають в днях від 27 до 29 падолиста. Они то представляють найвеличавійший вид на небі, а що важнїйше, они були тим з'явищем, котре дало нам пізнати, яка єсть причина спадаючих звізд. В новійших часах було два рази видко се цїкаве з'явище, раз дня 27 падолиста 1872 р., другий раз того-ж дня в 1885 р. За кождий раз видко було з'явище дуже добре в цїлій Европі і оно представляло ся так, як коли-б там на небі пускав хтось штучні огні і ракети. Ось послухаймо, як описує се з'явище з 1872 р. звіздар др. Вільгельм Маєр. Він був тогди ще молодим 20-лїтним студентом і учив ся звіздарства в Ґетинзї під проводом славного звіздаря і директора тамошної звіздарнї, Клїнкерфіса. Др. Маєр розповідає:

„Була осьма година того памятного дня, коли кастелян звіздарнї живо отворив двері і викликав мене на двір, щоби я дивив ся, яке множество сьвітячих лусок сьвітових спадає з неба. Був то дїйстно величавий вид. Небо було зовсїм чисте і вповні темне, а попри добре нам звістні громади звізд перелїтали що хвиля одна по другій ясні искри, часом навіть по дві і по три разом. Годї було менї на то довго дивити ся; я мусїв пригадати собі, що я не дивлю ся на то яко приватний чоловік, але яко початкуючий звіздар, котрому вже тогди було поручено слїдити по своїм силам за з'явищами на небі. За то прецї давали менї безплатне помешканє на звіздарни. Але за чим було тут слїдити? То був би знав хиба досьвідний звіздар, а то на нещастє мій директор пішов був до міста, і не знати де там подів ся. Я лишив ся сам один з кастеляном у звіздарни. Правда, що той кастелян, а він звав ся Гайдорн, знав ся практично на звіздах лїпше, як я під ту пору, бо взагалї вся служба на звіздарни виучує ся з часом дуже добре слїдити за звіздами. Я мусїв отже питати ради у кастеляна. Він приніс зараз звіздові карти і хронометер [1]) та

[1]) Хронометер значить дословно „часомір"; єсть то дуже докладний годинник звіздарский, котрий показує не лиш години, мінути і секунди, але ще й терцини або частини секунд.

москвофільску партию. Правительство єї і давнійше не щадило, як би то виходило із слів пос. Романчука, але видячи лиш Русинів, поза котрих крили ся москвофіли, задавано один удар по другім не тому, кому належало ся, а тим, хто виновника закривав. Всї наші неудачі політичні, вся застоя в нашім розвою народнім мали свою причину в тім москвофільстві, яке крило ся поза нами. І близші і дальші сусїди відносили ся недовірчиво до нас, бо не знали, з ким мають дїло; чули инакші слова, а виділи инакші дїла. В тім то й лежала причина того, що була, як каже пос. Романчук, вимівка: Не знаємо, з ким говорити! То чей міг би і повинен пос. Романчук знати. Коли-ж він справдї полїтик, коли єму дїйстно іде о добро руского народу, то сего факту не повинен би він іґнорувати, не повинен би завертати назад до того стану, котрий нам тілько лиха наробив. Тимчасом він наклика́є стару партию, щоби она знов прилучила ся до партиї народної, значить ся, щоби москвофіли знов крили ся поза Русинів і шкодили їм дальше як доси.

Правда, пос. Романчук, — а се також характеристично для полїтика — не видить великої ріжницї межи „старою партиєю“ а народною. Стара партия — каже він — не признає національної самостійности руского народу“. — Се дрібниця для пос. Романчука; для него міродайним то, що москвофіли говорять по руски (бо не уміють по московски), пишуть з-кепска по руски і дїлають — додає пос. Романчук дипльоматично; як они дїлають, се для него також байдуже. Єму то, видко, також байдуже, що н. пр. москвофільский орґан взиває тепер „старо-руску“ партию, щоби она не писала до судів по руски лиш по польски. Міг би може пос. Романчук сказати на то після своєї теориї, що то роблять москвофіли, а не старо-руска партия — коли-ж бо прецї редактор того москвофільского орґану був мужем довіря пос. Романчука на звістнім з'їздї.

Нам видить ся, що вже на сім виказали ми достаточно ту путанину в понятях, яку вводить пос. Романчук своїм отвертим письмом. Не можемо однакож поминути ще й другої важної справи, котру пос. Романчук трактує також із становища своєї нової теориї о партиях. Він каже: „Народовцї не можуть рахувати хоть-би й на те, що всьо, що стратить стара партия, їм дістане ся: тими здобутками они мусїли би подїлити ся“. Чи таке єсть дїйстно переконанє пос. Романчука? Коли так, то ми би сказали: крий нас Боже від таких защитників прав і свобід народу! Після нашого переконаня Русини не лиш можуть, але й мусять рахувати на то, мусять старати ся о то і добивати ся з того всїма силами, щоби все, що ще єсть нинї в ненародних, ворожих народови рускому руках, в руках москвофільских, стало чисто народним. Отсе єсть именно і цїль народної полїтики. Нехай з того, з чого користають нинї лиш ті, що шкодять рускому народови, користає той нарід. І „Ставропіґия“ і „Народний Дім“ і все инше мусить бути народним руским. До сего мусять стреміти всї Русини і в тій цїли мусять они консолїдувати ся, але не в такий спосіб, як то придумав пос. Романчук, котрий по правдї замість консолїдациї видвигнув прапор капітуляциї з народної ідеї. Пос. Романчук справдї вже зужив ся, але коли вже й сам прийшов до того переконаня, то лїпше би зробив, коли би лиш здалека на все дивив ся. Партия чи нарід зможуть і без проводиря блукати.

Перегляд полїтичний.

Міністерство справедливости в порозуміню з міністерством просьвіти поручило всїм судовим властям в Галичинї і на Буковинї, щоби в переписцї з рускими сторонами уживало уліпшеної правописи рускої заведеної від року також і в школах. За підручник для властий судових поручено правничий словар дра Левицкого.

Берлиньскі часописи доносять, що рапорт, який зложив нїмецкий канцлер ґен. Капріві нїмецкому цїсареви перед єго виїздом до Анґлії, дотикав головно справи корейскої. Постановлено держати ся доти точної неутральности, доки не будуть нарушені нїмецкі інтереси.

Засуджений на смерть за убите президента Карнота анархіст Казеріо має бути страчений 15 с. м. Тимчасом анархісти зачинають вже знову відгрожувати ся. Префект секвани дістав вість, що єсть заговір, котрий має на цїли висадити у воздух будинок префектури, а пос. Ескане́й дістав письмо з погрозою, що єго убють за то, що причинив ся до ухваленя закона против анархістів.

Новинки.

Львів дня 10 серпня.

— **О. Николай Сїчиньский**, посол на Со[…] краєвий, про котрого смерть ми вчера донес[…] родив ся 1850 року в Нижбірку, яко син сьв[…] щеника. Школу народну скінчив в Копичинц[…] до ґімназиї ходив в Тернополи, а іспит зрілос[…] зложив в Чернівцях. Вже в молодости визнач[…] ся горячим патріотизмом руским. Ставши сьв[…] щеником, о. Николай був довший час сотруд[…] ком в Копичинцях, відтак на парохії в Черних[…] цях, а торік перенїс ся до Стопчатова в пов[…] коломийскім. Всюди, де лиш пробував і працюва[…] находив велику прихильність і довірє у люди[…] всюди знали єго як щирого борця за інтере[…] люду. Отже коли прийшли вибори до Сойму в[…] 1883, виборцї повіта гусятиньского вибрали є[…] своїм послом. На другу каденцию соймову в[…] брали о. Н. Сїчиньского послом зі Збаражчин[…] За короткий час свого пробуваня в Стопчатов[…] прислужив ся покійник громадї тим, що усун[…] зненавидженого і шкідливого війта. Війт сей м[…] сїв добре дошкулити громадї, коли на памят[…] єго усуненя від власти, громада поставила хрес[…] При посьвячуваню того хреста о. Сїчиньский н[…] бавив ся тяжкої недуги, з котрої вже не вид[…] жав. По нїм осталась вдова і осьмеро сиріт. [...] вість о смерти о. Николая Сїчиньского Видїл кр[…] євий на вчерашнім засїданю рішив вивісити [...] будинку соймовім чорну хоругов на знак жало[…] написати до вдови письмо кондоленцийне, висла[…] вінець від Видїлу краєвого на домовину і д[…] Савчака яко свого відпоручника на похорони.

— **З Козар в рогатиньскім повітї** пишут[…] В червни був ту Є. Е. Митрополит С. Сембрат[…] вич. Селяни з Козар і сусїдних сїл, сьвящени[…] і сьвітска інтеліґенция витали єго в триюмфаль[…] ній брамі хлїбом і солию. Між депутациями, [...] витали Митрополита, була і депутация місцев[…] читальнї „Просьвіти“. Попереду несли портр[…] Є. Екселенциї, прикрашений польовими цьвітам[…] а за ним поступали рядом члени читальнї. Голо[…] товариства повитав Впреосьв. щирою промово[…] а Митрополит удїлив читальни свого архієре[…] ского благословеня. По відправленім молебни [...] церкви приказав Впреосьв. представити собі [...] раз депутацию читальнї, похвалив членів, що б[…] руть ся до просьвіти та заохочував їх, щоби в[…] тревати при добрім дїлї. Ся ласкавість Митроп[…] лита зробила велике вражінє на козарских читал[…]

став зазначувати в тих картах дороги, котрими перебігали спадаючі звізди і записувати час докладно аж на секунду. Тимчасом прийшов до мене один із моїх знакомих, що опісля став також звіздарем, і ми роздїлили небо між себе. Я обернув ся в одну сторону а він в другу і так стали ми оба рахувати спадаючі звізди. За несповна дві і три чверти години нарахували ми тих звізд аж 7651, значить ся, пересїчно спадала одна на секунду. Тимчасом зазначив слуга звіздарнї в картї дороги яких вісїмдесяти найяснїйших звізд.

„Коли се чудне з'явище доходило вже до кінця і небо почало засувати ся хмарами, як сцена в театрі заслоною, надійшов і наш директор. Він рад був з того, що ми так пильно працювали і сказав менї, щоби я на другий день взяв ся обчисляти дорогу тих звізд. Не легка то була річ. Насамперед треба було винайти на карті розхідну точку, з котрої розходив ся цїлий той рій спадаючих звізд. Наш учений слуга забрав ся на другий день до того. Всї тоті лїнії, які він вчера поназначував на картї, попродовжав він в ту сторону, в котру они сходили ся і они зійшли ся разом в однїй точцї, в тім місци, де на небі єсть громадка звізд, звана трикутником. Тепер мав я вже підставу до дальшого численя.

„Що то значить на небі тота розхідна точка, з котрої на всї боки спадають звізди, може легко зрозуміти кождий із слїдуючого приміру. Подумаймо собі, що стоїмо серед ночи десь на поли, на рівнім і кілька миль довгім шляху зелїзничім, по котрім побіч себе іде богато шин. Ми стоїмо посеред тих шин і видимо десь далеко на шляху слабі сьвітла, збиті в купку. Сьвітла ті стають чим раз яснїйші, але нїби стоять на однім місци, аж відтак зачинають поволи розходити ся. Ті сьвітла то — ліхтарнї на машинах кількох поїздів, що їдуть разом. Чим близше тоті поїзди підходять до нас, тим більше видимо, як їх сьвітла, що спершу були збиті в купку, розходять ся від себе. Наконець коли поїзди на право і лїво перелїтають попри нас, щезають і їх сьвітла поза нами. Перед тим здавало ся, що они були десь збиті в купку в однім місци, а тепер видимо, як они з того місця, з тої розхідної точки, розбігають ся на всї боки. Єсть то зовсїм вірний образ спадаючих звізд. З того пізнаємо зараз, що всї спадаючі звізди виходять з одного і того самого місця та летять рівнобіжно, бо инакше не можна би зрозуміти, длячого они виходять з одної точки. Та розхідна точка означає нам то місце, з котрого спадають рої звізд на нашу землю, а коли знає ся ту точку, то вже можна дальше числити.

„На другий день отже, коли наш кастелян поміг менї знайти ту розхідну точку спадаючих звізд, став я числити і дочислив ся дороги, по котрій ходить якась комета. З тим обчисленєм пішов я до мого директора Клїнкерфіса, а той глипнувши на мій рахунок, сказав усьміхаючись, що я добре обчислив, бо й він обчислив вже також і дійшов, що то дорога славної комети Білї [2]).

„Отсе з'явище і наше обчисленє потвердило зовсїм здогад Скіяпареллього, що спадаючі звізди то — частини комет. Славний с[…] учений написав був о сїм своїм дослїдї книжк[…] в 1871 р., а вже в рік опісля потвердила с[…] правда того, що він вислїдив. Треба-ж знати, що тота комета Білього ще в 1846 р. роздїлила ся була на дві части, а коли в 1852 р. зно[…] єї було видко, то обі ті части були вже дос[…] віддалені від себе. Відтак она щезла зовс[…] видко що розсипалась на дрібні кусні по цїл[…] своїй дорозї. Скіяпареллї заповів був длят[…] що тота комета проявить ся напевно в котрім[…] роцї, лиш не знати в котрім, великою мас[…] спадаючих звізд, а то як-раз потвердило с[…] в падолистї 1872 р.

„Але Клїнкерфіс не вдоволив ся с[…]

[2]) Вільгельм Біля, славний звіздар, родив ся 1782 р. в Росля над Гарцом, в пруский провінциї Саксонїя; він служив в австрийскім войску, де дослужив ся ранґи капітана і помер в 1856 р. у Венециї. Будучи в Йозефштадтї в Чехах відкрив він там в 1826 р. комету, котру і н[…] звано від єго имени кометою Білї. Комета ся п[…] требувала 6 і три чверти року, щоби оббічи р[…] доокола сонця. Комету сю, котрої голим оком [...] було видко, побачено знову аж в 1845 р. Нар[…] в сїчню 1846 она роздїлила ся на дві части, к[…] трі були віддалені від себе на 300.000 кільо[…] трів і посували ся побіч та сьвітили на переміну одна яснїйше, друга темнїйше. В мартї одна час[…] щезла була зовсїм, а другу ще було видко. 1852 р. було знову видко обі части але віддалені від себе вже на півтретя мілїона кільометрів. 1859 р. мала она знову появити ся і тогди н[…] став був в цїлій Европі переполох бо говорен[…] що сего року має настати конець сьвіта. Тогд[…] однакож вже не можна було єї відшукати а т[…] само в 1865 р. аж в 1872 р. переконано ся, [...] она розсипала ся в дрібні части.

ників. Приклад Є. Е. Митрополита, котрий так прихильно відносить ся до розвою читалень, повинен неодного ворога просьвіти народної застановити і збудити в нім зичливість для читалень.

— **Відозва.** Дня 7 вересня витати буде місто Львів Найяснїйшого Пана. В той день відсьпіває хор відповідну кантату. В тій цїли запрошую всїх членів мужеских хорів „Боянів", надто і других сьпіваків, котрі до істнуючих „Боянів" не належать, щоби зволили на той день прибути до Львова. Кошти зелїзної дороги, если які будуть (ще рішеня нема), то можливо найнизші. Поміщене безплатне дає Рада міста Львова. На другий день по кантатї відбуде ся великий концерт „Союза всїх товариств сьпівочих". Запрошуючи всїх Боянистів і других сьпіваків до участи, прошу їх, щоби подали свою адресу, на котру розішле ся проґраму, потрібні ноти і леґітимацию. *Володим. Шухевич,* голова товариства „Львівский Боян" (Львів, ул. Чарнецкого ч. 26).

— **Нові німецкі карабіни.** В Берлинї розійшла ся поголоска, що німецка управа воєнна намiряє змінити умундуроване офіцирів і завести в армії нового систему карабіни. Стрілецка школа в Шпандаві, до котрої відкомандовують множество підофицирів і вояків, вже уоружена новими карабінами, заведеними також в іспаньскій армії і о много лїпшими від німецких. Головною хибою німецких карабінів єсть се, що скринка, в якій містять ся набої, сама отвирає ся, коли набої в ужиті а длятого легко занечищує ся піском. Лучає ся нераз, що при замиканю еї стрічає вояк перепони. Нова система примінена до іспаньских карабінів лежить в тім, що скринка від споду замкнена, отже улекшує набиване, а крім того має тілько иньших добрих сторін, що хто знає, чи леда рік не заведуть того карабіна в нїмецкій армії.

— **Голуби почтові.** Минувшої недїлї в Перемишли випустили двіста голубів почтових, привезених з Будапешту. Они суть власностию клюбу „Колюмбія". Голуби відлетїли о год. 6 рано, але з причини бурі не скоро залетїли до Будапешту, бо перші голуби явили ся там о пів до 6 години пополудни. Значить, за 12 годин перелетїли 500 кільометрів.

— **Число вдів!** Всї то знають, що вдів є далеко більше, нїж вдівцїв; видко, що женщини кріпші від мужчин, а може й не працюють так тяжко, як їх мужі. В Швайцариї на 1000 мужчин, що вже пережили 50 лїт, є 60 вдівцїв, а на 1000 таких женщин 127 вдів. Значить, на одного вдівця припадають дві вдови. Подібно є і в иньших краях. В Анґлїї на 1000 дорослих осіб єсть 114 вдів, а 54 вдівців, в Італії 136 вдів, а 60 вдівців, у Франциї 139 і 73, а в Австриї і Німеччинї вдів найбільше. В Німеччинї на 50 вдівців припадає 130 вдовиць, а в Австриї 121 вдовиць на 44 вдівців.

— **Незвичайний заклад.** В Медіолянї грач Ґравані заложив ся о тисяч лїрів, що буде грати без перерви цїлу добу на фортепянї. І справдї виграв заклад, бо грав 25 годин. Підчас гри наливали єму в уста каву, гербату, вино. Розуміє ся, пальцї попухли єму, як не треба, а подивляти мусимо і слухачів, що висидїли при такій довгій грі. Хоч би гра і яка гарна була, то надоїсть і змучить.

— **По американьски.** Наймолодше місто в Америці є Перрі Сіти. Тому пять місяців один чоловік осів на тім місци, де тепер місто. В кілька днів потім явили ся вже там деревлянї будинки. По двох тижнях стояв уже один мурований дім, в котрім містила ся редакция нової ґазети Perry Dailly Times. По трех місяцях був уже там банк і готель, а тепер Перрі числить уже 17.000 мешканців, має школу, телефони, почту, телеґрафи і трамваї. А в Европі міста приготовляють ся до трамваїв по кільканайцять лїт.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Будапешт 10 серпня. Справоздане о станї урожаїв подає збірку пшеницї на 38 до 39 мілїонів метричних сотнарів, жита на 14 до 15 мілїонів, ячменю на 10, вівса на 10 мілїонів. Бараболї, тютюн, огородовина, горох і отава стоять слабо. В декотрих сторонах особливо же в Альфельдї грозить недостаток паші.

Париж 10 серпня. Король Милян відложив свою подорож до суботи або недїлї; він поїде просто до Білграду а відтак до Ниша.

Петербург 10 серпня. Департамент торговлї оголосив заявлене, що пущена за границею чутка, будьто би в Нижнім Новгородї вибухла холера, єсть безосновною.

Рим 10 серпня. Урядова ґазета оголосила заявлене правительства, що Італія буде держати ся неутрально в хіньско-японьскій війнї.

Катанія 10 серпня. В наслїдок землетрясеня згинуло тут 13 людий а 29 єсть покалїчених.

Мастріхт (Голяндия) 10 серпня. Занедужало тут 5 людий на холеру, а одна особа померла; в Барзінґерґер було три випадки занедужаня на холеру, а один випадок смерти на холеру.

— **У Львові** виходять ті лїтературні часописи і вістники: **Зоря**, ілюстроване письмо лїтературно-наукове, 72 аркушів друку на рік, коштує 6 зр. у Львові, ул. Академична ч. 8. — **Дзвінок,** ілюстроване письмо для науки і забави руских дітий і молодежи; 36 аркушів друку, 5 зр. у Львові ул. Чарнецкого ч. 26. — **Правда**, місячник полїтики, науки і письменьства, около 60 арк. друку, 5 зр. у Львові ул. Академічна ч. 8. — **Житє і Слово,** вістник лїтератури історії і фолькльору; 60 аркушів друку 5, зр. у Львові, ул. Глубока ч. 7.

Нові книжки! Кобзар Т. Шевченка, критичне видане в гарній оправі з пересилкою 5 зр. **Записки** тов. ім. Шевченка, 4 томи по 1 зр. — **В. Чайченка:** Твори прозаічні ч. І. 80 кр. ч. II 60 кр. ч. III. 80 кр.; Під хмарним небом, поезиї ч. І. 1 зр., З народного поля, поезиї ч. II. 60 кр. — **Сибір** О. Кенана ч. І. II. 1·20 зр. — **Пролісок,** збірник поезий Павла Граба ч. І. 20 кр.— **Словар** рос.-укр. ч. І. Уманця і Спілки, 2·50 зр.— Твори ч. І. Трохима **Зіньківского** 1 зр. — Лесї Українки і М. Стависького: Книга пісень **Гайного** 80 кр.; Л. Українка: **На крилах пісень,** поезиї 60 кр. — Ол. Колеси „про Юрия **Федьковича**" 20 кр. — **Пани і люди,** повість Левенка 80 кр. Єго-ж **„Солдатский розрух"** 10 кр. Історичну бібліотеку і всї вичислені книжки можна купити в книгарни тов. ім. Шевченка у Львові при ул. Академічній ч. 8.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3 20	10 16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·33	—	—
Черновець	6 51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·26	7·21	3.41	7·46
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9 36	—
Підволочиск	2 48	10 06	6·21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·49	9·21	5·55	—	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	—
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	2·38
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц-державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білєти полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматі кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannengasse 29) удїляє ся устних або письменних пояснень в справах службы на ц. к. австр-зелїзницях державних. О скілько підручники зізваляють, можна тамже засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаємо після годинника львівского він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

дослїдом; єму хотїло ся ще більше знати. На другий день, 30 падолиста рано, приходить він до мене і питає: „Як ви думаєте, де тепер може бути той рій спадаючих звізд?" — Я не знав, що на то відповісти, а він каже тогди: „От видите, зовсїм проста річ, — по противній сторонї неба, як був оногди.

„Для лїпшого поясненя сего, вернім знов до нашого приміру на переїзджаючих поїздах зелїзничих. Коли ті поїзди поминуть нас, то видимо, як сьвітла їх ще якийсь час стоять здалека від себе, але опісля зачинають сходити ся чим раз більше до купи, аж наконець ніби таки зібють ся в купку десь далеко і нам здає ся, як коли-б они там стояли в однім місци. Діє ся отже противно, як було перед тим; они перед тим розходили ся з одної точки, а тепер зійшли ся в одну точку. Зовсїм так діє ся і з спадаючим роєм звізд. Коли той рій віддалить ся від нашої землї, то ми не видимо вже поодиноких звіздочок, лиш одну сьвітячу масу, котра зійшла ся в однїй точцї; сю точку називаємо східною і опа лежить як-раз по противній сторонї від розхідної.

В сїм случаю мусїв той рій перелетївших звізд збити ся десь в одну сьвітячу хмару. Та на жаль еї не було видко на нашім небі. Клїнкерфіс зателеґрафував тогди зараз до Мадрасу [3]), до директора тамошної звіздарнї, Поґзона, і просив єго, щоби він слїдив в тих сторонах по небі, чи не добачить якого з'явища. Телеґрама відійшла була 30 падолиста. Дня 2 грудня доглянув Поґзод на знлаченім єму на небі місци комету з довгим хвостом. Другого дня рано та комета пусунулась була ще значно дальше, а відтак вже не було еї видко. То були отже ті сьвітла на зелїзници, котрі віддаляючись від нас збили ся в купку, то був той рій, котрий в такім віддаленю від нас показав ся нам кометою з довгим хвостом. Се з'явище і сполучені з ним розслїди потвердили отже зовсїм здогад італїяньского звіздаря Скіяпареллього".

Таких роїв спадаючих звізд, через котрі переходить земля, єсть богато, і нема майже місця, щоби земля через котрийсь з них не переходила. Коли-б земля була дуже мала, то се могло би мати великий вплив на ню і она могла би вискочити із своєї дороги, але що она супротив тих роїв величезна, то розриває їх і робить собі поміж ними дороги. Крім наведених трох важнїйших роїв маємо ще четвертий, котрого розхідна точка внаходить ся в громадї звізд, званій лїрою. Рій той іде величезним подовгастим колесом доокола сонця, а земля наша переходить через него що року в часї від 20 до 23 цьвітня і тогди спадають знову звізди. Єсть то найстарший знаний нам рій, бо в хіньских лїтописях знаходить ся про него згадка вже на кільканайцять сот лїт перед рождеством Христовим. В новійших часах дослїджено, що тою самою дорогою, котрою іде той рій, іде також комета, відкрита в 1861 р., котра потребує 415 лїт, щоби обійти раз доокола сонця. Того самого часу потребує і той рій, але що частитки тої комети суть розсипані купами по еї дорозї, то земля що року переходить в цьвітню через котрусь з тих куп і длятого завсїгди в ту пору бачимо у нас спадаючі звізди.

[3]) Місто на всхіднім побережу всхідних Індий.

За редакцию відвічає Адам Кроховецкий.

ІНСЕРАТИ.

Загальна Вистава краєва.

Бльоки і карти вступу поодинокі

по цїнї бльоковій,

Катальоґи, Провідники

Льоси по 1 злр.

ВСІ ЧАСОПИСИ ЕВРОПЕИСКІ

Бюро дневників і оголошень Л. ПЛЬОНА

улиця Кароля Людвика ч. 9 65

Кіоск на Виставі побіч брами головної.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах ориґінальних.

С. Спітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.

Плити білі і кольорові. — Насади коминкові. Комплетні урядженя для стаєн і обор.

На жадане висилаємо катальоґи.

Заступники для Галичини і Буковини

Гамель і Файґель

у ЛЬВОВІ, улиця Коперніка число 21.

Львівский льос цїна **1 зр.** Тягнене дня 27 вересня

ГОЛОВНА ВИГРАНА

50.000 зр.

Льоси поручають:

Густав Макс, Шелленберґ і Крайзер.

70

Всі прибори

для аматорів і фахових фотографів

именно:

папір альбуміновий, целюидиновий, течі, шкла, хемікалія найдешевше купити можна впрост у заступників фабрик найбільших

ГАМЕЛЬ і ФАЙҐЕЛЬ

Львів, ул. Коперніка 21.

С. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні урядженя купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.